

Patvirtinta LPS valdybos posėdyje 2019 vasario mėnesio 6 d.

SKUNDŲ DĖL PSICHOLOGŲ PROFESINĖS VEIKLOS NAGRINĖJIMO REGLAMENTAS

I. Įvadas

1. Vadovaujantis šiuo Skundų dėl psichologų profesinės veiklos nagrinėjimo reglamentu (toliau – Reglamentas) nagrinėjama psichologo profesinė veikla, kuria galimai pažeidžiamas Lietuvos psichologų sąjungos (toliau – LPS) Psichologų profesinės etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas). Skundus dėl psichologų profesinės veiklos nagrinėja LPS Etikos komiteto (toliau – Komitetas) sudaryta skundo nagrinėjimo komisija (toliau – Komisija).
2. Skundai dėl psichologų profesinės etikos galimų pažeidimų nagrinėjami remiantis Etikos kodeksu, LPS įstatais, Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais psichologų profesinę veiklą, ir šiuo Reglamentu.
3. Reglamentas taikomas tais atvejais, kai psichologas, dėl kurio profesinės veiklos kreipiamasi, yra LPS narys, asocijuotas narys ir/arba turi EuroPsy sertifikatą. Kitais atvejais gauti skundai nenagrinėjami, skundo pareiškėjui savo teises rekomenduojama ginti įstatymų nustatyta tvarka.
4. Komisija gali nagrinėti skundus tik dėl galimo profesinės etikos pažeidimo, padaryto per paskutinius 36 mėnesius.
5. Komisija tiria, pataria, edukuoja bei skiria disciplinuojančias priemones ir/ar koreguojančius veiksmus, vadovaudamasi sąžiningumo ir nešališkumo principais.

II. Komitetui adresuojamų skundų priėmimo tvarka

1. Skundus dėl Psichologo profesinės veiklos raštu gali pateikti visi Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys. Skundai yra adresuojami LPS biurui (aktualus adresas prieinamas Lietuvos psichologų sąjungos internetinėje svetainėje) ir siunčiami el. paštu lbs@psichologusajunga.lt.
2. Skundas teikiamas pagal LPS internetinėje svetainėje esančią Skundo dėl galimo psichologo profesinės etikos pažeidimo formą (toliau – Forma). Anoniminiai, žodiniai, parengti ne pagal nurodytą Formą skundai nėra priimami.
3. Gautas skundas (toliau – Skundas) registruojamas LPS skundų registracijos žurnale, nurodant skundo priėmimo datą ir registracijos numerį.

4. Skundo pareiškėjas elektroniniu paštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuojamas apie Skundo registravimą ir perdavimą Komitetui arba skundo atmetimą, nurodant atmetimo priežastis (žr. I.3 ir II.2).
5. Komitetas per vieną mėnesį nuo Skundo Komitetui pateikimo dienos balsų dauguma nusprendžia priimti Skundą nagrinėjimui ar ne. Jei Skundas nepriimamas nagrinėjimui, formuluojami Skundo atmetimo argumentai, su kuriais skundo pareiškėjas supažindinamas elektroniniu paštu.
6. Skundo nagrinėjimo terminas yra 3 mėnesiai (neįskaitant vasaros atostogų). Jis pradedamas skaičiuoti nuo tos dienos, kai Komitetas priima sprendimą dėl Skundo nagrinėjimo.
7. Nusprendus priimti Skundą nagrinėti, kartu su sprendimu Skundo pareiškėjui elektroniniu paštu siunčiama Reglamento kopija ir informacija apie Skundo numatomą nagrinėjimo terminą.
8. Skundo kopija, Reglamento kopija ir informacija apie Skundo numatomą nagrinėjimo terminą elektroniniu paštu yra siunčiama ir psichologui, dėl kurio galimai netinkamos profesinės veiklos yra gautas skundas (toliau – Psichologas).
9. Jei skundą dėl Psichologo profesinės veiklos pateikia Komiteto narys arba Skundas pateiktas dėl Komiteto nario profesinės veiklos, jis/ji Skundo nagrinėjime nedalyvauja.
10. Komitetas, Komisija ir LPS biuras užtikrina su Skundo nagrinėjimu susijusios informacijos konfidencialumą. Konfidencialumas gali būti pažeistas tik Komisijai priėmus sprendimą dėl atitinkamų disciplinuojančių priemonių ir koreguojančių veiksmų, kurių įgyvendinimui būtina atskleisti informaciją apie profesinės veiklos pažeidimus padariusį Psichologą.

III. Skundo dėl Psichologo profesinės veiklos nagrinėjimo procedūra

1. Tyrimas dėl skundo vyksta tik tada, jei pareiškėjas sutinka bendradarbiauti ir pateikia informaciją bei įrodymus, būtinus tyrimo vykdymui ir sprendimo priėmimui.
2. Komitetas, priėmęs Skundą nagrinėjimui, sudaro Komisiją iš ne mažiau kaip 5 narių. Komisiją turi sudaryti ne mažiau kaip pusė Komiteto narių ir (ar) kviestiniai specialistai.
3. Sudarydamas Komisiją Komitetas gali kreiptis ir į kitus LPS komitetus, prašydamas deleguoti tam tikros srities specialistus, LPS narius, kurių profesinė kompetencija yra svarbi Skundo nagrinėjimui.
4. Komisija Skundo nagrinėjimo metu, esant poreikiui, turi teisę kreiptis profesinės teisinės konsultacijos.
5. Komiteto narys, kuris su Skundo pareiškėju arba Psichologu, kurio profesinė veikla skundžiama, yra susijęs reikšmingais profesiniais arba asmeniniais santykiais, siekiant objektyvumo ir vengiant interesų konflikto, turi nusišalinti nuo Skundo nagrinėjimo. Šis sprendimas dėl nusišalinimo atliekamas Komiteto posėdžio, kuriame vyksta sprendimas dėl

Skundo priėmimo nagrinėjimui, metu. Komisijos nario nusišalinimas galimas ir vėlesniame Skundo nagrinėjimo etape, paaiškėjus naujoms aplinkybėms.

6. Psichologas, kurio profesinė veikla yra Komisijos nagrinėjimo objektas, yra skatinamas bendradarbiauti su Komisija Skundo nagrinėjimo metu. Psichologas, Komisijos prašymu, turi pateikti situacijos paaiškinimą raštu.
7. Komisija gali kviešti Psichologą į Komisijos posėdį, kuriame nagrinėjamas Skundas. Pakviestas Psichologas turi atvykti į Skundo nagrinėjimo posėdį. Jei Psichologas dėl svarių priežasčių negali atvykti, turi informuoti Komisiją apie atsisakymo atvykti į posėdį priežastis.
8. Kuomet Psichologas su Komisija nebendradarbiauja, Skundo nagrinėjimą ir sprendimo priėmimą Komisija atlieka remdamasi visa informacija, gauta iš Skundo pareiškėjo. Jei Skundo nagrinėjimo metu Psichologas nutraukia narystę LPS ar atsisako/nepratęsia EuroPsy sertifikato, Skundo nagrinėjimo procesas nenutrūksta ir vykdomas iki sprendimo priėmimo.
9. Komisija, nagrinėdama Skundą, atsižvelgia į visas su juo susijusias aplinkybes ir dokumentus.
10. Skundo nagrinėjimo posėdžiai yra protokoluojami, daromas jų garso įrašas.
11. Komisijos sprendimu trijų mėnesių Skundo nagrinėjimo terminas gali būti pratęstas esant objektyvioms aplinkybėms, apie tai informuojant Skundo pareiškėją ir Psichologą.
12. Psichologas, kurio veikla apskūsta, gindamas save gali atskleisti su profesine veikla susijusią konfidencialią informaciją Komisijai, bet tai turi daryti atsakingai ir tik šiuo tikslu.

IV. Komisijos rekomendacijos, disciplinuojančios priemonės ir korekciniai veiksmai

1. Tyrimo metu nustatė, kad Psichologo profesinė etika nebuvo pažeista, apie tai informuojamas Skundo pareiškėjas ir Psichologas, kurio profesinis elgesys buvo tapęs Komisijos svarstymo objektu.
2. Komisija, nustatė, kad Skundas dėl įtarimų pažeidus profesinę psichologo etiką pasitvirtina, priima sprendimą dėl Skundo (toliau – Sprendimas), kad Skundas išnagrinėtas, ir gali imtis toliau Reglamento IV. dalies 4 ir 7 punktuose aprašytų veiksmų. Visais atvejais Komisijos parinktos disciplinuojančios ir korekcinės priemonės turi būti paskirtos, atsižvelgus į profesinės etikos principų pažeidimo prigimtį, laipsnį, trukmę ir kitas svarbias aplinkybes, tokias kaip psichologo noras bendradarbiauti, savo klaidų supratimas, poveikis klientui, bendruomenei, psichologo profesijos įvaizdžiui visuomenės akyse ir kt.
3. Komisijos Sprendimas elektroniniu paštu siunčiamas abiem pusėms: Skundo pareiškėjui ir Psichologui, pažeidusiam psichologo profesinę etiką. Komisijos Sprendime turi būti pagrindžiama, kokius profesinės etikos principus ir/ar kurias Etikos kodekso nuostatas Psichologas pažeidė.

4. Komisija Sprendimu gali įpareigoti Psichologą imtis vieno arba daugiau iš žemiau aprašytų korekcinų veiksmų:
 - 4.1. Komisija profesinę etiką pažeidusį Psichologą įpareigoja pripažinti profesinės etikos pažeidimą ir raštu atsiprašyti asmens, kurio atžvilgiu buvo pažeista profesinė etika.
 - 4.2. Komisija profesinę etiką pažeidusį Psichologą įpareigoja kelti profesinę kompetenciją, dalyvaujant psichologinio įvertinimo arba psichologinio konsultavimo kvalifikacijos kėlimo kursuose (Komisija, atsižvelgdama į pažeidimą ir kursų prieinamumą, gali rekomenduoti konkretų mokymo kursą).
 - 4.3. Komisija profesinę etiką pažeidusį Psichologą įpareigoja kelti profesinę kompetenciją, išklausanč bazinį arba specializuotą psichologo profesinės etikos kursą, pvz., bet kuriame Lietuvos universitete, kuriame vykdomos psichologijos studijų programos.
 - 4.4. Komisija profesinę etiką pažeidusį Psichologą įpareigoja lankyti supervizijas (konkretų rekomenduojamą supervizijų valandų skaičių Komisija nustato atsižvelgdama į profesinės etikos pažeidimą).
 - 4.5. Kiti Komisijos parinkti koreguojantys veiksmai.
5. Skirdama korekcinus veiksmus profesinę etiką pažeidusiam Psichologui, Komisija Sprendime nurodo ir laikotarpį, per kurį Psichologas turi įpareigojimą įgyvendinti veiksmus ir Komisiją apie tai informuoti.
6. Jei Psichologas per nurodytą korekcinų veiksmų įgyvendinimo laikotarpį Komisijos apie tai neinformuoja, LPS biuras Psichologui siunčia du įspėjimus: pirmą, laikotarpiui pasibaigus, antrąjį – po mėnesio nuo pirmojo įspėjimo. Jei Psichologas ir po šių įspėjimų įpareigojimų nevykdo, papildomai taikoma viena iš IV. dalies 7 punkte apibrėžtų disciplinuojančių priemonių.
7. Komisija, nustačiusi profesinės etikos pažeidimą, gali pasirinkti vieną ar daugiau iš žemiau aprašytų disciplinuojančių priemonių:
 - 7.1. Komisija dėl profesinės etikos pažeidimo Psichologui formuluoja įspėjimą.
 - 7.2. Komisija rekomenduoja LPS valdybai sustabdyti Psichologo narystę LPS, kol Psichologas įgyvendins paskirtas korekcines priemones.
 - 7.3. Komisija rekomenduoja EuroPsy komitetui sustabdyti Psichologo EuroPsy sertifikato galiojimą, kol Psichologas įgyvendins paskirtas korekcines priemones.
 - 7.4. Komisija LPS valdybai rekomenduoja pašalinti Psichologą iš LPS.
 - 7.5. Komisija rekomenduoja EuroPsy komitetui anuliuoti Psichologo EuroPsy sertifikato galiojimą.
 - 7.6. Komisija informuoja Psichologo, pažeidusio profesinę etiką, darbovietę apie Komisijos Sprendimą.

- 7.7. Komisija rekomenduoja Skundo pareiškėjui kreiptis į teisėsaugos institucijas dėl galimai patirtos žalos atlyginimo.
- 7.8. Komisija rekomenduoja įtraukti Psichologo, pažeidusio profesinę etiką, pavardę į LPS internetinėje svetainėje talpinamą sąrašą, kuriame įvardinami psichologai, pažeidę profesinę etiką ir nevykdantys Komisijos paskirtų korekcinį priemonių.
- 7.9. Kitos Komisijos parinktos disciplinuojančios priemonės.
8. Komisijos paskirtos disciplinuojančios ir korekcinės priemonės pradeda galioti praėjus mėnesiui nuo Komisijos Sprendimo išsiuntimo elektroniniu paštu datos.

V. Baigiamosios nuostatos

1. Per vieną mėnesį nuo Komisijos Sprendimo išsiuntimo elektroniniu paštu datos dėl Skundo nagrinėjimo procedūros gali būti teikiama apeliacija (apeliacijos tvarka apibrėžta Skundų dėl psichologų profesinės veiklos nagrinėjimo procedūros apeliacijos reglamente).
2. Reglamentas įsigalioja patvirtinus jį LPS valdyboje.
3. Reglamentas gali būti keičiamas LPS Etikos komiteto teikimu. Reglamento pakeitimus tvirtina LPS valdyba.

Patvirtinta LPS Valdybos posėdyje 2008 12 14.

Pirmoji dokumento revizija patvirtinta LPS valdybos posėdyje 2010 gruodžio 9 d.

Antroji dokumento revizija patvirtinta LPS valdybos posėdyje 2019 vasario 6 d.